

Päivän paloja

North Vietnamin kiihtyneet hyökkäykset ovat viime viikolla vaatineet suurentuneen määrän myöskin GI uhreja, raportin mukaan 453 on kuollut, 2,593 haavoittunut, suurin kaatuneiden määrän viime vuoden toukokuusta lähtien, lähes kolme kertaa suurempi kuin sitä edellisellä viikolla.

Edwin C. Arnett tuomittiin sotilasoikeudessa viime viikolla 4 v. kovaan työhön, hän oli karannut joukko-osastostaan Vietnamin ja paennut Ruotsiin jossa oli pyytynyt suojapaikkaa oikeutta. Samalla häneltä riistettiin kaikki palkko-oikeudet ja erotettiin.

Senaatin komitea on ilmoittanut viime viikolla että v. 1968 on kaikkiaan 155,536 U.S. sotilasta livistänyt joukoistaan, karkureissa on maasotilaita, merijoukkoihin, ilmajoukkoihin ja maahinnousjoukkoihin kuuluvia. Tämän laskun mukaan joka kolmas minuutti joku karkaa joukoista.

Walter L. Morris, Denverin poliisi, sai oikeudessa \$1,000 hyvitystä siitä että hän haukkesaan aamiaisella donatsia, sai ongenkourun suuhunsa.

Kuusi South Shore moottoriklubin jäsentä pidätettiin viime viikolla syytettynä federaali-agentin pieksämisestä. Agenti, jonka nimeä ei ole julkaistu oli liittynyt klubin salapolliisina, mutta hänet saatiin ilmi ja piestettiin. Agenti on todistanut ostaneensa huumausaineita jengin jäseniltä.

Sirhan B. Sirhan väittää että vaikka hän etukäteen suunnitteli presidentti Kennedyn murhaa, hän ei kuitenkaan muista itse ampujastapauksesta mitään, hän oli hieman aikaisemmin ottanut kupin kahvia ja parisen ryyppyä. Kun kysyttiin miten hän selittää ristiriitaisia lausuntojaan, Sirhan sanoi: En tiedä. Kysyttäessä oliko hän pahoillaan, Sirhan sanoi ettei ole pahoillaan eikä liioin ylpeä.

LARK, Utah - Mies joka joutui olemaan kalvoksessa kahdeksan vuorokautta, U. S. Smelting, Refining and Mining Co. kalvoksessa pelastui hengissä. Kalvos murtui maalisk. 1 päivä, jolloin hän joutui eroon työtovereistaan. Kalvoksessa ei saatu minkäänlaista elonmerkkiä, kunnes William Jones viime keskiviikko sai lähteyksi ilmaputken avulla pelastajille tiedon olemassa olostaan. Yli 300 miestä oli sunnuntaina kalvosaukolla kun Jones tuotiin maan pinnalle, heikossa kunnossa mutta vahingottomattomana. Hänet vietiin heti sairaalaan. Vaino ja li lasta olivat ensimmäisenä tervehdimässä Jonesta, Kalvos on lyijy, sinkki ja hopeakalvos.

Bostonin satamalakko jatkuu edelleen, se on pisin ja kallein satamalakko Bostonin historiassa, jatkunut tähän mennessä jo yli 80 päivää. Unio hyökkäsi lauantaina laivomistajien liiton sopimustarjouksen. Aiknystys hyökkäyksen puolesta oli 144-1. Bostonin satama on ainoa itämeren satamasta joka on vielä lakossa, satamassa seisoa yli 20 alusta joiden lasti on purkamatta.

Amerikkalaissyntyinen neekerilaulaja Joe Joseph Baker joka on Ranskassa pitänyt sekauruista orporkotia, kodissa on ollut 12 lasta, taistelee yhä, joskin epätoivosta kamppailua. Hänen omaisuutensa myytiin pakkohuutokaupalla maksamattomista veloista, rakennuksen osti hotellinomistaja Jean Joly. Josephine on majoittunut keittoköön ja uhkaa pysyä siellä niin kauan kuin voi. Uusi omistaja ei Josephinen väitteiden mukaan voi laillisesti ottaa rakennusta haltuunsa ennen maalisk. 15.

Luther Kingin murhaaja James Earl Ray on myöntänyt olevansa syyllinen. Hän toivoi saavansa elinkautisen kuolemantuomion sijasta.

Eräs lehti sanoo, että auto-terhoilijat nopeasti nykyaikaisuttavat meidän presidenttämme nimittämällä autojaan heidän nimillään. Meillä on jo kauan ollut liikkeellä Cleveland, Lincoln ja Roosevelt. Varmmaankin jokin nerokas auto-terhoilija laskee liikkeelle auton, minkä nimittää: Coolidge, äänetään amerikkalainen kuutonen.

"Neuvostovastaista hysteriaa Kiinassa"

MOSKOVA -- Uusi ja laajempi mielenosoitus oli Kiinan Moskovan -suurlähetystön ulkopuolella lauantaina. Virallisen uutistoimiston Tassin mukaan otti mielenosoitukseen osaa yli 100,000 ihmistä eli kaksi kertaa enemmän kuin perjantaina.

Jo ennen klo 10:ntä lauantaiamupäivänä alkoivat mielenosoittajajoukot vaelttaa lähtystön ohi, ja viiden tunnin ajan kulki mielenosoituskulue lähetystön ohi ajoittain sankassa lumipyryssä. Koko ajan seiso rakennuksen edessä kovaäänisillä varustettuja autoja, jotka kaiuttivat Kiinan vastaisia iskulauseita.

Neuvostoliiton viranomaiset olivat ryhtyneet varotoimiin estääkseen perjantaisten ilkitöiden toistumisen. Kiviä, pulloja ja mustetta heiteltiin kaikesta huolimatta lauantainakin lähetystöraennuksen seinin.

MOSKOVA -- Neuvostoliiton kommunistipuolueen lehti Pravda hyökkäsi lauantain numerossaan tähän mennessä todennäköisesti kiivaimmin Kiinaa vastaan. Lehden pääkirjoitus syytti Mao Tsetungin ja Kiinan valtionjohtoon olevan sosialismin vihollisia sekä noudattavan enemmän tai vähemmän samankaltaista politiikkaa kuin Yhdysvallat ja Länsi-Saksa.

Lehti kirjoitti, että Ussurin hyökkäystä olivat edeltäneet luokista Neuvostoliiton rajan loukkaukset. Provokaatio oli Pravdan kertoman mukaan perusteellisesti valmisteltu.

Lehden mukaan hyökkäyksen tarkoitus oli nostattaa Kiinassa Neuvostoliiton vastaista hysteriaa ja kiihkoisänmaallista fanatismia.

Mao-ryhmän suunnitelma on ilmeisen selvä - saada aikaan hajaannus kansainvälisessä kommunistisessa liikkeessä, jatkoi lehti.

260 miljoonan mielenosoitus

PEKING -- Peking oli lauantaina hiljainen Moskovan suurista Kiinan vastaisista mielenosoituksista huolimatta. Kiinan ja Neuvostoliiton välisellä rajalla edellisessä sunnuntaina sattuneen rajavälikohituksen aiheuttama mielenosoitus Neuvostoliiton Pekingin-suurlähetystön edustalla jatkui. Iskulauseilla koristettua lippuja oli asetettu lähetystön edustalle niin, että virkailijat saattoivat ikkunoista nähdä ne.

Uutistoimisto Uusi Kiina ilmoitti lauantaina "260 miljoonan sotilaan ja siviilien kilön kaupungeissa ja maaseudulla" olleen mukana tämän viikon mielenosoituksissa. Lehdistö syytti edelleen Neuvostoliiton hallitusta siitä, että se yrittää suostuttaa Nixonin hallitusta välikohituksen avulla "maailmanlaajuisiin vastavallankumouksellisiin päämääriin."

Kullan hinta nousi huippuunsa

PARISI - Pelko frangin tulevaisuudesta nosti kullan hinnan uusiin ennätyslukuihin kaikkialla Euroopassa perjantaina samaan aikaan kun Ranskaa uhkasi inflaatio ja sekasorto teollisuusalueissa.

Vaikka asiantuntijat torjuivatkin ajatuksen frangin pikaisesta devalvoinnista, keinottelijat, lähinnä piensäästäjät, ostivat se-teleillään kultakolikot. Napoleon-kultarahasta maksettiin 73,30 frangia eli enemmän kuin koskaan aikemmin. Kilon kultakimppaleesta maksettiin 46,37 dollaria uusilla. Edellisen kerran hinta ylitti 48 dollarin rajan vuoden 1948 jälkeen.

Tiistaina, jolloin presidentti de Gaulle on määrä puhua kansalle ensi kuun kansanäänestyksestä, alkaa vuorokauden yleislakko, jonka ammatillit julistivat torstai-iltana sen jälkeen kun neuvottelut työnantajien ja hallituksen kanssa olivat päättyneet umpikujaan.

Sodan liekit leimuaa taas Suezillä

TEL AVIV - Israelin ja Egyptin joukot tulittivat toisiaan Suezin kanaalin yli viikonvaihteessa, kahtena peräkkäisenä päivänä. Pommituksissa käytettiin raketteja, raskaita ammuksia ja tankkeja, taistelut riehuvat sunnuntaina lähes neljä tuntia. Egyptin joukkojen johtaja kenraali Abdel Riad menetti henkensä. Israelin radion mukaan Riad kaatui lauantai-iltana pommin pudotessa naamioituneen asemaan Ismailian lähellä jossa kenraali oli seuraamassa taistelun kulkua. Kenraali Riad oli lentänyt helikopterilla samana päivänä Kairosta, seurataksaan taisteluita rintamalla.

Israelin tiedotuksen mukaan heidän pomminsa syyttivät lauantaina kuusi Suezillä olevaa öljysäiliötä tuleen ja sunnuntaina kolme. Israel ilmoitti pommitaneensa myöskin kolmea Egyptin alusta Ibrahaimin satamassa, jossa on keinolannoitetehdas sekä armeijan laitoksia. Valtavat palot roihuivat Suezin varrella pommitusten jäljillä.

YK on menettänyt tarkkailuasemansa Israelin puolella Port Tewfikistä kahdeksan mailia pohjoiseen. Asemalle putosi Egyptin pommi ja syytti tulipalon.

Nainen Israelin pääministeriksi

TEL AVIV - Israelin uudeksi pääministeriksi Levi Eshkolin kuoleman jälkeen valittiin nainen, Golda Meir, joka on ollut oikeusministerinä. Golda Meir on 71 v., hänellä on pitkäaikainen poliittinen ura takanaan Israelin vapautustalouksissa. Hän on syntynyt Venäjällä, asunut myöhemmin perheensä kanssa Yhdysvalloissa, meni täällä myöskin naimisiin. Mrs. Meir on yksi Israelin vapautusliikkeen allekirjoittajista. Häntä pidetään Israelissa sankarittarena.

Kekkonen kalamatkalla Ruotsissa

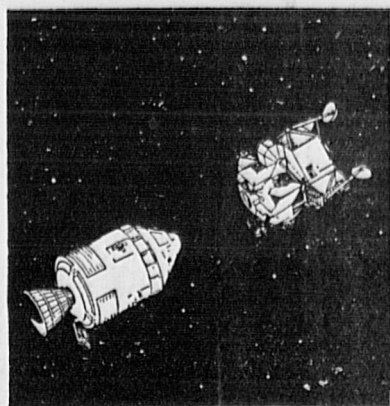
HELSINKI -- Presidentti Urho Kekkonen matkusti lauantaina laivalla Turusta Tukholmaan yksityiselle vierailulle Ruotsiin, jossa hän kalastelee mm. prinssi Bertilin kanssa.

Vierailu kestää sunnuntain ja maanantaiaamupäivän. Presidentin seurueeseen kuuluvat talousneuvos Yrjö Suoma, ministeri Tauno V. Mäki ja eversti Urpo Levo.

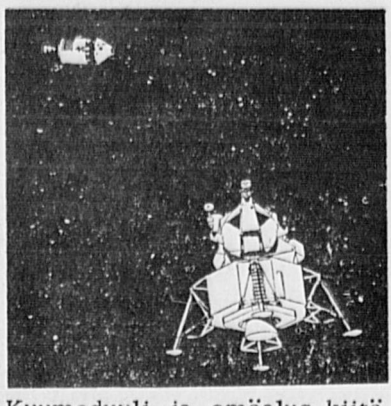
Tukholmasta kalaseurueeseen liittyivät prinssi Bertil, kamareriha Gösta Tegner, komentajakapteeni Lennart Lindgren ja suurlähettiläs Ralph Enckell sekä Svängstassa maaherra Thure Andersson.

Sunnuntaiamuna presidentti Kekkonen käy tervehdyskäynnillä Ruotsin kuninkaan luona ennen lähtöään sotilaslentokoneella Bromman kentältä Etelä-Ruotsiin.

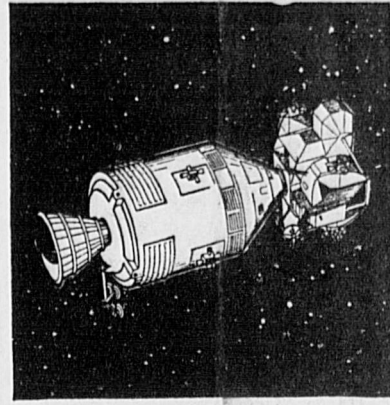
Apollo onnistui-keskitty kokeisiin

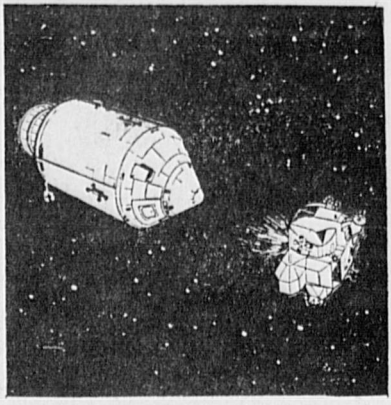
Alukset irroituneet

Kuumoduuli ja emäalus kiitävät avaruudessa erillisinä aluksina.

LEM on eronnut "hämähäkistä" ja liittynyt emäalukseen

LEM hylätään avaruuteen, emäalus lähtee paluumatalle

Ylläoleva piirrosarja osoittaa hvinnoillisesti Apollo 9 suorittamaa koetta kuualuksella. Ensimmäinen kuva näyttää kuumoduulin, Lem, irronneen emäaluksesta, seuraavassa piirros näyttää "kuuhämähäkin" ja emäaluksen erillistä rinnakkaislentoa avaruudessa, seuraavassa nähdään alusten jälleen liittyneen yhteen, "hämähäkki on jäänyt kuun pinnalle, tässä vaiheessa Kuussa käyneet astronautit menevät jälleen emäalukseen. Viimeisessä kuvassa on LEM jälleen irroitettu emäaluksesta, nyt lopullisesti, se jää oman onnensa nojaan kiittämään avaruudessa, Apollo 9 aloittaa paluumatkan maata kohti.

Apollo-lentäjät James McDivitt ja Russell Schweickart aloittivat perjantaina pienellä aluksellaan kriittisen vaiheen, jonka onnistuminen ratkaisee, voiko ihminen astua kuun pinnalle tänä vuonna.

Lennettyään Lem-aluksellaan hiukan yli neljä tuntia erossa suhteellisen turvallisesta emäaluksesta, lentäjät aloittivat paluumatkan kohti komentomodulia (emäalusta).

Lem telakoi perjantai-iltana emäalukseensa oltuaan siitä kuusi tuntia erillään. Tämän erittäin vaarallisen kokeen onnistuminen avasi omalta osaltaan tietä mahdolliselle kuulennoille ensi kesänä.

Apollo-9:n astronautit Jim McDivitt ja Russell Schweickart irroitivat perjantaina kuumoduulin komentotaluksesta aloittaen ensimmäisen miehitetyn lennon avaruudessa moduulissa, joka ei palaa maahan.

Kuumoduuli jäi muutaman metrin päähän emäaluksesta jolloin David Scott valokuvasi sitä. Kaksisikymmentä minuuttia irroitautumisen jälkeen käynnistettiin suihkumoottori komentomodulissa kahden aluksen välimatkan lisäämiseksi noin viideksi kilometriksi.

Alukset irrottautuivat toisistaan ollessaan Pohjois-Amerikan yläpuolella. Keskustelut avaruusaluksen ja Houstonin huoltoaseman välillä rajoituivat teknisten tietojen vaihtamiseen.

US bakteerisota valmistelu ollut täysin salaista

WASHINGTON - Armeijan oli pakko päästä julkisuuteen tietoja bakteerisodan valmisteluista kun sen, McCarthyn vaino sai suorastaan järkytyksokhauksen katsellessaan televisiota jossa kerrottiin U.S. bakteerisodan ohjelmista. Tuli ilmi että Pentagon kuluttaa vuosittain \$350-miljoonaa kemiallisen ja bakteerisodan valmisteluissa. Tämän vastakohtaksi kiirehdiin julkaisemaan tieto että NL on 7-8 kertaa edellä Yhdysvalloista biologisen sodan valmisteluissa.

Tuli myöskin tiedoksi että armeija lähettää rautateitse säännöllisesti tutkimuskeskukseen ja sieltä takaisin 300-gallon kanistereissa hermo-kaasua, nimeltään G-B. Kaasu on niin voimakasta että vain muutama tippa tappaa ihmisen.

Mrs. McCarthy kysyi mieheltään, kuunneltuaan National Broadcasting lähetystä mitä Mr. McCarthy tiesi asiasta. McCarthy ei sanonut tietävänsä mitään.

Armeija on pitänyt kemiallisen sodan valmistelut salassa kongressin jäseniltäkin, ja on onnistunut pitämään salassa myöskin sen miten paljon Pentagon kuluttaa rahaa biologisen sodan valmisteluissa.

Mula surmasi viisi

LOS ANGELES - Noin 20 tonnin mutaseinämä hautasi alleen 17 myrskyä paennutta ihmistä ja surmasi ainakin viisi tässä viimeisimmässä Etelä-Californian suurista sateista. Ainakin 12,000 ihmistä oli tilapäisesti kodittomana ja helikopterit pelastivat lukuisia veden piirittämiä asukkaita.

Ainakin 9 ihmistä on kuollut mudan alle. Heidän joukossaan oli nelihenkinen perhe, joka jäi loukkuun maan vyöryessä eräältä kukkukalta talon päälle.

Krokotilleja ja kaksi virtahovesta pääsi karkuun erästä eläintarhasta Los Angelesin koillispuolella. Eläimet nähtiin läheisessä tulvivassa Santa Clara-joessa.

Varat jotka tähän tarkoitukseen on myönnetty on siroteltu utalasti sinne ja tänne puolustusbudjetin menoihin, niin että asiantuntijamattoman on ollut mahdotonta päästä selville mihin raha todellisuudessa on kulutettu.

HOUSTON, Texas -- Sen jälkeen kun Apollo-9:n perjantainen Kuuhun laskeutumisen kenraali-harjoitus, kuumoduulin telakoiminen emäalukseen, oli onnistunut, tuli lauantaina polttavaksi kysymykseksi asiantuntijoiden keskuudessa, oliko todellisuudessa kysymys kenraali-harjoituksesta.

Houstonin avaruuskeskuksesta vallitsi voitonriemuinen mieliala, jonka Apollo-ohjelman johtaja kenraali Samuel Phillips puki sanoiksi sanomalla: "Tämä on ylittynyt meidän optimistisimmän odotuksemme. Kaikki tärkeät kokeet ovat onnistuneet."

Astronautit McDivitt, Schweickart ja Scott keskittyivät loppupäiviksi tieteellisiin ja teknisiin kokeisiin ennen torstaina tapahtuvaa laskeutumistaan Atlantiin. Heidän on määrä kokeilla avaruusaluksen päämootoria sekä suorittaa korjauksia ajoradalla.

Samanaikaisesti Houstonissa kyseltiin, onko seuraava Apollo-lento "oikea kuulento." Kenraali Phillips vaati kuumoduulin testaamisen jatkamista. Hänen käsityksensä mukaan kuumoduulia on kokeiltava lähellä Kuuta, mahdollisesti joskus toukokuussa ennen lopullista kuulentoa.

"Kuumoduulin on saatava olla enemmän avaruudessa. Paras tapa tässä suhteessa on läh-

ertää se kiertämään Kuuta," kertoi Apollo-lennon johtaja Gene Kranz perjantaina lehtimiehille.

Miehitettyjen kapselien suunnittelusta vastuussa oleva tohtori George Low sanoi kokeen täydellisen onnistumisen tehneen häneen vaikutuksen, mutta hän tähdensi sitä, että kuumoduulin laskutelineitä ei ole vielä kokeiltu. Low sanoi, että kuumoduuli on ollut avaruudessa lyhyemmän ajan kuin itse emäalus.

Apollo-11:n on määrä olla ensimmäinen avaruusalus, joka lähettää ihmisen Kuuhun, mahdollisesti ensi heinäkuussa. Kuitenkaan tätä ennen tapahtuvaa Kuuhun laskeutumista ei ole vielä jätetty pois laskuista.

Kompastuuko Nixon ABM-asemiin?

WASHINGTON - Anti-balistisen missiileysteemin arvelaan olevan senarankysymyksen jossa Nixon voi kohdata poliittisen häviön. Presidentti Nixon piti lähipäiväisensä kannassa sunnuntaina erikoissuunnun ABM-kysymyksestä. Nixon keskusteli Sentinel systeemiä apulaistensa kanssa kahden tunnin ajan. Floridan auringon alla Nixon tutki valtiostieeri Rogersin raporttia, joka koski Rogersin käymä keskustelua NL suurlähettiläs Anatoly F. Dobrynin kanssa viime lauantaina.

Nixon palasi Floridasta Valkeiseen taloon maanantaina, hän antoi tiistaina tai keskiviikkona tiedoksi päätöksensä anti-balististen puolustusasemien rakentamisesta. Mikäli hän päätyy niiden suhteen myönteiseen tulokseen ja pyytää kongressilta rahavaroja asemien rakentamiseksi, on odotettavissa

sa että nan kontaa ankanvastarinan.

Vikonvaihteessa 47 senaattoria ilmoitti vastustavansa ABM rakentamista. 27 sanoi kannattavansa. 29 oli viikonvaihteessa vielä kahden vaiheella. Suoritettujen mielipidetutkimuksen mukaan nekin jotka viime vuonna olivat vielä systeemien rakentamisen kannalla, ovat suurelta osalta muuttaneet mieltään, joka suoraan vastaan tai sitten hyvin epäilyksiksi. Uusia senaatin jäsenistä taasen suurin osa joko vastustaa suoraan kädetä tai ovat vielä epäpitoteisia päätöksestään.

Nixon sanoi viikonvaihteen aikana tukivansa ABM-kysymystä, joka lähti alkuun presidentti Johnsonin hallituksen aikana. Nixon sanoi ilmoittavansa lähipäivinä päätöksestään, josko systeemiä jatketaan, josko se romutetaan tai josko sitä vähennetään.

Skandaalimaista nuorten kohtelua ojennuslaitoksissa bibliä kouraan

WASHINGTON - Senaatin tutkijat ovat olleet liikkeellä tutkimassa nuorisovankiloiden oloja. On paljastunut varsin järkyttäviä seikkoja, nuoria poikia on pidetty laitoksissa ottamatta aslaa käsittelyn alaiseksi yli lain sallimien aikojen, heitä on kohdeltu huonosti, monet pojat ovatkin tehneet laitoksissa itsemurhan. Eräs intiaanipoika, 13 v. hirtti itsensä Minnesotassa oltauan yksinäisyydessä 41 päivää odottamassa kuulusteluja.

Terry King oli pidätetty myymälänapistelystä. Hän oli tasapainoton nuori, joka olisi tarvinnut kellon ympäri silmälasia.

Toinen todistaja, entinen West Virginian kuvernööri Hubert C. Smith kertoi että hänen kotivaltiossaan tytöt lukitaan yksikseen 30 vuorokauden ajaksi huoneeseen jossa on bibliä, jitten toivotaan tyttöjen tulevan katupäille. Jos tytöt esittävät valituksia, käännetään valo sellissä sammuksiin.

W. Virginian poikien Industrial School, Pruntytownissa, "padding" on kielletty, mutta "benching" on käytössä. Smith kertoo että "benching" on sadistista kidutusta, poika pidetään penkkiin sidottuna 4-5 tuntia päivittäin, koukistuksessa asennossa, viiden päivän aikana. Pojat ovat 10-12 vuotiaita.

Eräs Philadelphian tuomari sanoo että miesten ja vaimojen välinen sukupuolinen seuralustelu olisi sallittava vankiloissa, se pitäisi vankien tulevaisuuden elämisen arvoisena. Muussa tapauksessa, sanoo tuomari Raymond Pace Alexander, Philadelphian Common Pleas Court tuomari, "me lähettämme yhteiskuntaan vain monstereita."

Hubanks sanoo että Dane Whiten tapaus on erikoisen järkyttävä, sillä 41 vuorokautta yksinoloa, eristettynä kaikista muista ihmisolennoista, olisi omainen ajamaan tavallisen aikuisenkin itsemurhaan, saati sitten tunne-elämättään häiriintyneen lapsen, siinä tapauksessa itsemurha näytti väistämättömältä. Eristyssellin joutuminen on julmin rangautustapa, Dane Whitelle se oli liian julma.

Alexander sanoo haluavansa antaa seksivapauksia vangeille, miehille ja naisille, jotka ovat naimisissa, ja myöskin niille pareille jotka ovat asuneet omanunnon liitossa pitemmän aikaa, ei millegään satunnaisille liitoille.

Pariisin neuvottelut jatkuvat

PARISI - Liittolaisten sekä kommunistien edustajat ilmoittivat viikon lopulla Pariisissa olevansa halukkaita jatkamaan Vietnamin rauhanneuvotteluja huolimatta vietcongien suorittamista hyökkäyksistä Etelä Vietnamin kaupunkiä vastaan. Hanoi ei kuitenkaan ole sanonut mitään siitä mihin se ryhtyisi jos U. S. aloittaa jälleen pommitukset.

FITCHBURG

JA YMPÄRISTÖ

Kevät saapuu, sitä enteilee jo sekin, että tämän kuun 15 päivänä avataan jälleen New England Garden & Flower Show Suffolk Downsissa, itä-Bostonissa. Kukkanäyttely, joka on jo -98., on avoinna 9 päivää, eli maaliskuun 23 päivään asti.

Kukkanäyttelyksi nimittämisen on liian suppea selostus tästä vuotuisesta näyttelypäinäkästä, jossa esitellään kokonaisia puutarhoja ja lukematon määrä erilaisia kasveja suurista puista lähtien. Bostonin näyttelyyn kannattaa käydä tutustumassa.

Fitchburgin Taidemuseossa on parhaillaan vuotuinen taidenäyttely, johon ympäristöpaikkakuntien taiteilijat ovat asettaneet töitään näyttelylle. Avajaiset pidettiin viime sunnuntaina ja näyttely kestää huhtikuun 12 päivään asti. Taidemuseo on avoinna kaikkina muina viikonpäivinä paitsi maanantaina. Sunnuntaina on aukioaika kello 2-5 iltapäivällä ja keskiviikkona kello 6-9 iltalla.

Oakmont Regional korkeakoulun oppilas Martha J. Matilainen, Mr. ja Mrs. Wainö Matilaisen tytär, 171 Minot Road, Westminster, jatkaa ensi syksynä opinnoitaan Fitchburgin Valtionopistossa. Pääaineena luvussa hänellä tulee olemaan englanninkieli.

Kihlauksensa ovat julkaisseet Miss Hilary Alice Aho ja Kenneth Campbell, Leominster. Miss Aho on Mrs. Neil M. Aho, 20 Poplar St., hän on käynyt täällä korkeakoulun ja opiskelee parhaillaan Fitchburgin Valtionopistossa, pääaineenaan matematiikka.

MRS. ANNA SAARELA, o.s. Roikka, 82 v., Westminster, kuoli kotonaan sunnuntaina. Muistotilaisuus pidetään keskiviikkona, Elm St. kirkossa klo 2 i.p. Käyntitunnit Sawyerilla tiistaina 7-9 i.

UUTISILMOITUKSIA

MYYTÄVÄNÄ 1966 VOLVO Stationwagon, hyvässä kunnossa, uudet renkaat. Tied. puh. 1-632-9103.

VUOKRATTAVANA huone Worcesterissa eläkkeellä olevalle naishenkilölle. Soittakaa 754-9855.

VUOKRATTAVANA siisti, lämmin huone. Maksu viikottain. Mieluummin suomalaiselle. Mrs. Aino (Hokkanen) Morse, omistaja, 265 Central St., Gardner, Mass. 01440.

HALUTAAN NAINEN SIIVOAMAAN

uudenaikaista virastoa 2 päivänä viikossa 3-4 tuntia päivässä. Soittakaa DI 3-3822 tai kirjoitakaa nim. "Siivoaja", Raivaaja Publishing Co., Box 600, Fitchburg, Mass. 01420.

NOTICE OF LOST PASSBOOKS
SS-61401 issued by the Fidelity Co-operative Bank, is hereby given and application has been made for issuance of duplicate passbooks. Payment on the original passbooks has been stopped. Fitchburg, Mass., March 4, 1969.

Ainoa suomalainen huonekaluliike Fitchburgissa
ERNIE'S FURNITURE CO.
345 Main St. Puh. 343-7100

Bosk Hautauskoti

- Kaunis ja parhaiten varustettu hautauskoti, jolla on oma parkkausalue toimiston vieressä.
- Sijaitsee keskellä paikkakuntaa, johon on helppo päästä autolla tai bussilla.
- Monenlaisia, eri hintaisia palveluksia, joista jokainen varmasti löytää heidän mahdollisuuksiensa sopivan.
- Kohoitamme teitä vierailuun hautauskotiimme. Tuomme antamaan teille mitä ystävällisintä ja viipilöimintä palvelua, kuten ovat saaneet ne lukuisat henkilöt, joita meillä on tähän saakka ollut kunnia palvella, heidän suuren surunsa hetkellä.

85 Blossom St., Fitchburg, Mass. Puh. 342-3635

R. W. Bickford

INSURANCE AGENCY, INC.
Central St.
Ashburnham, Mass.

Suurenmojen valikoima LAHJOJA eri maista

K. LÄHDE, Juvelikauppa
75 Main St.,
Worcester, Mass.

Nordgren Memorial Chapel

HAUTAUSTOIMISTO
300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin PL 6-3561
ARTHUR R. NORDGREN

Lauri Moilanen

Valittiin opettajaksi

Fitchburgin koulukomitea valitsi Lauri Moilasen biologiain opettajaksi korkeakouluun, eikä hänen isänsä Aimo Moilasta, kuten lehdesämme tiedoimme viime perjantaina.

Lauri Moilanen on Fitchburgin korkeakoulun graduuatti v. 1963 ja Fitchburgin State College v. 1967, ja tänä vuonna hän on tiede-opettajana Suttonin koulussa. Ensi syyskuussa hän ottaa paikkansa Fitchburgin korkeakoulussa.

Isosänsä Lauri Moilanen oli Raivaajan etusivun toimittajana kuolemaansa asti. Hänen poikansa Aimo Moilanen jäi juuri Fitchburgin poliisin toimesta eläkkeelle ja poliisina ollessa jatkoi opintojaan Fitchburg State Collegessa saaden maisterin arvon. Parhaillaan hän käy neuvotteluja uuden ammatin, opettajan toimen alkamisesta. Aimo ja hänen vaimonsa Taimi (o.s. Terho) ovat iloisia, että heidän poikansa on valittu Fitchburgin korkeakoulun opettajaksi.

Ty. Saiman kokous

Viime sunnuntaina, ennen kahviaistia, kokoontui noin kaksikymmentä Saiman jäsentä pitämään kuukausikokousta. Yhdistyksen esimies Toivo Linden avasi kokouksen. Vuosisikokouksen ja sen jälkeen pidetyn kuukausikokouksen pöytäkirjat luettiin helmikuun 28 päivästä ja ne todettiin kokouksen mukaiseksi. Rahastonhoitaja tiedotti että Saima oli nyt saanut viimeisen maksuerän Saiman haalin morketista.

Raivaajan liikkeenhoitajalta oli saapunut tieto Raivaajan kustannusyhdistyksen kokouksesta joka on Co-op Centerissä maanantaina maaliskuun 24 päivänä, alkaen kello 10 aamulla. Valittiin Ty. Saimaa edustamaan Ida Uusela, Jonas Kurki, Rosa Hallfors ja Tyne Hallfors. Evästykseskustelussa oltiin yksimielisesti tyytyväisiä Raivaajaan. Todettiin, että jos osastot ja lukijat tukevat Raivaajaa jatkuvasti, kuten tähänkin asti ovat tehneet, niin Raivaaja ilmestyy vielä kauan.

Kesäjuhla-komiteaan valittiin Lauri Jokinen, Toivo Linden ja Lauri Hallfors.

Saiman kahviaiset on taas maaliskuun 23 päivänä. Lauri Jokinen ilmoitti Alina ja August Höglundin lupautuneen kustantamaan nämä kahviaiset. Kokouksessa lupautui Matias Tuomaala kustantamaan huhtikuun 6 päivän kahviaiset ja Sävle Syrjälä koettaa saada huhtikuun 20 päivän kahviaisten järjestäjät.

Perustettu 1868
Puh. Diamond 5-4324

SAWYERIN

Hautauskoti
Tunnollinen palvelu
PARKKAUSTILA VARATTU
12 Brook Street, Fitchburg

OTTO HÄKKINEN

INSURANCE, INC.
VAKUUTUSASIAMIES
11 Parker St. Gardner, Mass.
63-2-6222
Ashburnham Talbot 7-5290

EUGENE E. NIEMI

61 Main St. Westminster, Mass.
Tel. 874-2312
Suomea puhuva vakuutusasiamies, hoitan kaikenlaisia vakuutusasioita. Voitte käydä konttorissani tai lupen käymään kotonaanne.

DEPOT PACKAGE STORE

Route 2, State Road
WESTMINSTER, MASS.
VAKUJUMIA - OLUVIA - VIINEJA
AVOINNA: Maanantaista-Torstaihin
Klo 10 ap. - klo 10 ill. - Perjantaisin ja Lauantaisin klo 10 ap. - klo 11 ill.

LINDQUIST FUNERAL HOME

Stanley W. Ottor - Walter L. Lundin
36 Butler St. - Worcester, Mass.
PHONE 8-5794

Smith Funeral Home

PHILIP A. BJURLING,
hautajalsten johtaja
69 Vernon St., Gardner, Mass.
Tel. 632-0377

Ty. Saiman kahviaisissa oli hyvä ohjelma

Sunnuntaina iltapäivällä pidetty Saiman kahviaiset onnistuivat erittäin hyvin. Päivä oli kaunis, ensimmäinen aurinkoinen sunnuntai pitkästä alkaen joten yleisöä oli hyvä huone. Kustantajat, Mirja ja Lauri Jokinen sekä Ethel ja George Anttonen olivat järjestäneet hyvän ohjelman ja kahvitarjoilun.

Diplomi-insinööri Seppo Halme Suomesta, joka on kolme vuotta lukenut tiedotustekniikkaa (communications) Massachusetts Institute of Technology ja viimeistelee aineestaan filosofian tohtorin väitöskirjaansa, oli puhujana.

Halme painosti että kaikkialla tietoliikenteen tekniikka kehittyi yhä suuremmaksi tekijäksi yksityisessä ja yhteiskunnallisessa elämässämme. Esimerkkinä hän mainitsi yleisradion, television, nauhurit, puhelin Suomeen, tietokoneen yhteiskäytön, salakuuntelun ja valokuvauksen.

Olemme kehittyneet tällä alalla niin pitkälle, sanoi puhuja, että tietoja voidaan standardisoida pulssijonoksi, siirtää ja käsitellä silmänräpäyksessä kaikkialla. Hän mainitsi, että esimerkiksi marrask. 22 p., 1963 kun presidentti Jack Kennedy murhattiin, keskeytettiin Suomessa kaikki radio- ja televisio-ohjelmat ja siirryttiin seuraamaan tapahtumia jotka sautuivat Dallassissa murhan jälkeen. Niin tehtiin myöskin viime keväänä kuin Tri King ja Robert Kennedy murhattiin. Viisikymmentä vuotta sitten tämä olisi ollut mahdotonta.

Tällä alalla on tulossa tuotantokoneistojen sijasta tiedonanto-, siirto- ja käsittelyjärjestelmiä jotka kerättyjen tietojen mukaan johtaa päätöksentekoon, hän selitti.

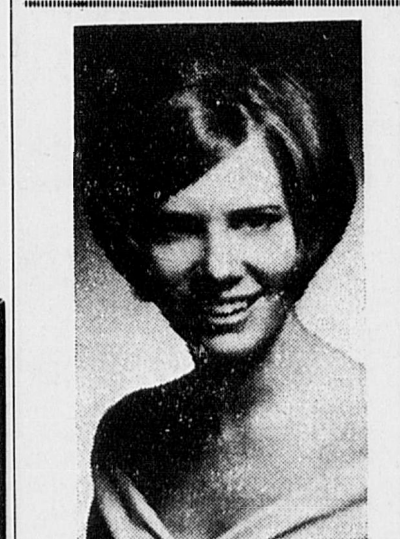
Halme sanoi että tietojen hallitsijat tulevat hallitsemaan yhteiskuntaa ja olemaan ratkaisevana tekijänä politiikassa ja monissa vaikeissa yhteiskunnallisissa kysymyksissä jotka ovat meidän edessämme.

Puheen jälkeen Lempi Ikävalko esitti katkelmat Oiva Paloheimon pakinoista: "Ruuhollia" ja joka pelkäsi jäävänsä leskeksi" ja "Tulipaloaate."

Sen jälkeen Joe Mattson näytti rainakuvia joita hän oli ottanut viime kesänä vieraillessaan Suomessa.

Ohjelman jälkeen siirryttiin nauttimaan kahvia ja emäntien omatekoisia leivoksia joita Mirja Jokinen ja Ethel Anttonen olivat leiponeet. Tarjoiluun sautuivat Aino Aho, Betty Siili, Tyne Hallfors ja Martta Lampi.

Seuraavat kahviaiset ovat maaliskuun 23 p. Kustantajina ovat Alina ja August Höglund.

Miss Susan Ellen Lapham

Mr. ja Mrs. George H. Lapham, Marston's Mills, ilmoittivat, että heidän tyttärensä Susan Ellen on kihlautunut Donald B. Laaksosen kanssa, jonka vanhemmat ovat Wilho ja Bertha Laaksosen, 581 Ashby State Road, Fitchburg.

Miss Lapham on suorittanut Barnstable korkeakoulun, Hyannis, ja on parhaillaan senior-oppielana Burbank Hospital School of Nursing, Donald B. Laaksosen on käynyt Fitchburgin korkeakoulun ja on nykyään ilmapvoimien palveluksessa sijoituspaikkanaan Westover Air Base. Häät pidetään heinäkuussa.

Mattson's Beauty Salon

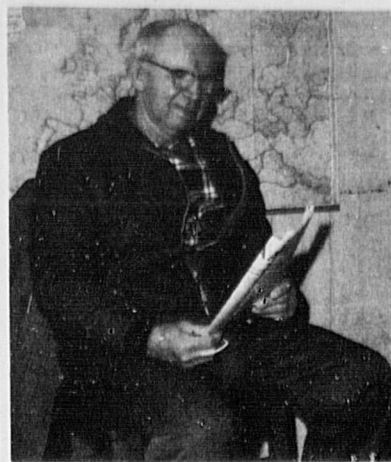
4 Walnut St., Worcester, Mass.
SUOMALAINEN KAMPAAJA
Puh. 754-9855

Lääkemääräyksiä

EINO'S
Phone 632-1760
57 Parker St., Gardner, Mass.

Smith Funeral Home

PHILIP A. BJURLING,
hautajalsten johtaja
69 Vernon St., Gardner, Mass.
Tel. 632-0377

Jalmari Rajala

Entinen kantopoika

Raivaajaan tuli eräänä päivänä pitkänhuiskaa mies, esitteli itsensä: Jalmari Rajala.

Tämä poika on siinä suhteessa mielenkiintoinen tuttavuus että hän on yksi niistä harvoista elossa olevista jotka ovat kantaneet Raivaajaa ollessaan mustalaispojan kokoisia vesseleitä.

Hän on syntynyt Gardnerissa, äiti oli Anna Strong, Vimpelissä syntynyt, isä Victor Rajala, Ylistarossa syntynyt. Kun perhe muutti Fitchburgiin, tuli Jalmari poika Raivaajan kantopojaksi, n. 1910 tienoilla, ollessaan 9-10 v. ikäinen. Ensimmäisenä kantopöytä oli Rollstone ja Pratt St. tienot. Raivaaja painettiin silloin vielä Main kadun varrella olevassa talossa, jonka alakerrassa oli putkiliike, lehti ilmestyi silloin vain kolme kertaa viikossa. Kantopoikia oli ainakin viisi, sanoo Rajala.

Sitten Raivaaja vaurastui, muutti omaan taloonsa ja alkoi ilmestyä kuusipäiväisenä. Rajalat olivat muuttaneet Omenan Placelle, ja Jalmarin kantopöytä muutettiin Elm, Essex, Marshall, Nutting ym. siihen piiriin kuuluvien jakeluun, lehtiä oli 175, joten se oli nätti nippu jaella mäksillä paikoilla. Palkkaa oli \$1.75 viikossa.

Rajala muistaa hyvin John Suominen, muistaa myöskin nykyisen liikkeenhoitajamme Sävle Syrjälän vanhemmat.

Neljän-viidentoista ikäisenä Jalmari siirtyi "miehen" hommiin, meni konepajaan, suoritteli siellä yhtä ja toista, hankki vähitellen siltä alalta itselleen ammatinkin ja muutaman siirron jälkeen meni Union Machine Co. työhön ja palveli siinä 48 vuotta, jäädessä eläkkeelle vasta kolmisen vuotta sitten.

Jalmari Rajala avioitui nuorena, vaimo Martta, s. Kauppalalla, on jo siirtynyt rajan taakse, Jalmari asuu kahden poikansa, Bernhadin kanssa, N. Leominsterissä.

Nuorena Jalmari kuului Ty. Saiman soittokuntaan, kornerin puhaltajana, kuului myöskin Reippaseen, yleisurheilijana. Hän kertoo, että silloin oli vilkasta, pojat ja tytöt kuuluivat ilanneliittoon, ja touhua riitti. Ikävuosissa edistyttyä tanssittiin, hauskaa ja pirteää oli.

Ei silloin tunnettu sellaisia nuorisongelmia, mentiin nuorena työhön, nautti vapaa-ajat puuhattiin yhtä ja toista. Huumausaineita ei silloin tunnettu, pojat tietenkään kähräsivät hieman tupakan kanssa nurkan takana, sehän kuului nuoruuden seikkailuvuosiin, mutta vain harvoin joku eksyi varasteluun ja muuhun holtittomuuteen.

Kotikielenä Rajalalla on aina ollut suomi, sekä lapsuuden kodissa että avioliitossaan.

Raivaajaa Rajala on lukenut alusta alkaen, ensin se tuli vanhempien kotiin, sitten hän tilasi sen omaan kotiinsa ja tilaa lehteä yhä. Joten hyvin voi sanoa, että hän on Raivaajan liepeillä kasvanut.

Kysäisimme ohimennen onko Raivaaja miten olennaisesti muuttunut näinä vuosina. Rajala tuumi että kaikkiaan on muuttunut, ei nyt enää olla niin jyrkkiä ja niin kiivaasti eri mielisiä. Äänenpainot ovat tyyntyneitä.

Mutta muuten hän oli sitä mieltä että Raivaaja tyydyttää nykyisellään peruslukijakuntansa tarpeet - siinä määrin kuin se kaksipäiväiselle lehdelle on mahdollista.

Onko muitakin entisiä Raivaajan kantajia? Tai muita pioneeripolveen kuuluvia? Antakaa kuulua itsestänne. L.L.

RAIVAAJA

on sopiva LAHJA omaisille Suomeen tai tähän maahan!

Starley's Jeweler

Granville E. Stanley
— Lehoja jotka säilyvät —
33 PARKER STREET
GARDNER, MASS.

CHAIRTOWN LUMBER CO.

PUUTAVARAA, IKKUNOITA, OVIA, RAUTATAVARAA
SEMENTTIA - KATTOAINEITA
W. Lukala mielihyvin palvelee teitä
OFF BARTHEL AVE. GARDNER, MASS.

ROBILLARD'S PHARMACY

Leo E. Levasseur, Pharmacist
104 PARKER ST., GARDNER, MASS. — Puh. 632-5700
Gardnerin johtava APTEEKKI
Lääkemääräyksiä täytetään. — Pätevää hoitajien sovittamista.
Jäätelö-erikoisuuksia kaikkien tilaisuuksien.

Älkää allekirjoittako mitään
lainasopimusta
ennenkuin ensin
olette ottaneet
selvää meidän

KAIKKEIN EDULLISIMMISTA

UUSIEN AUTOJEN LAINAEHDOISTA,

joita kukaan
tässä kaupungissa
ei pysty alittamaan.

MYÖSKIN KÄYTETTYJEN AUTOJEN LAINOJA
HYVIN EDULLISILLA EHDOLLA.

Kaikki lainat sisältävät vakuutuksen.

WORKERS' CREDIT UNION

48 WALLACE AVENUE · FITCHBURG, MASS.

VAPAA PARKKAUS - PUH. 345-5300

FRESH DRESSED NATIVE
ROASTING 5 to 7 lb. ave.

ROASTING CHICKENS LB. .36

SWIFT'S PREMIUM U.S.D.A. CHOICE

SIRLOIN STEAKS NEW YORK LB. .88
U.S.D.A. GRADED CHOICE LEAN FANCY BRISKET
CORNED BEEF THICK END LB. .64
U.S.D.A. GRADED CHOICE
RUMP STEAK SHORT CUT LB. 1.58
HALIBUT STEAK LB. .63
FRESH GROUND IN 5 LB. UNITS
HAMBURG LB. .49
READY TO SERVE QUALITY BRAND
FRIED FISH STICKS LB. .45

GROCERY

Hunt's Mix or Match sale:
Whole unpeeled
APRICOTS - 15-1/2 oz. .
Yellow cling PEACH slices 15 oz.
Fruit COCKTAIL - 15 oz.
Stewed TOMATOES - 14-1/2 oz.
4/ 300 cans89
Libby's Deep - Brown BEANS
with Pork & Molasses
2/ 14 oz. cans25
Paper Maid PAPER PLATES
100 count69
Dinty Moore CORNED BEEF
12 oz. cans49
Tropi-cal-lo ORANGE DRINK
1/2 gal jug33
Co-op Applesauce 25 oz. jars .35
Hellmann's TARTAR SAUCE
6 oz. jar25
Royal Crown COLA and
Diet-Rite COLA 16 oz.
No return bottles 6 pack .69
Co-op Freeze Dried Instant
COFFEE 4 oz. jar89

DELICATESSEN

Nepco Club Brand
Sliced BACON LB. .65
Sliced BOILED HAM LB. .99

PRODUCE

Juicy Florida ORANGES DOZ. .49
Washed & cleaned SPINACH
10 oz. cello bag23

DAIRY

Kraft Cracker Barrel Sharp
Cheddar CHEESE 10 oz. .59

FROZEN FOODS

Fresh Frozen Cappelli's VEAL
SCALLOPINI 16 oz. pkg. .69
Cappelli's CHICKEN
CACCIAATORE 12 oz. .69

CO-OP SUPER MARKET

CONSUMER OWNED

Granville E. Stanley
— Lehoja jotka säilyvät —
33 PARKER STREET
GARDNER, MASS.

CHAIRTOWN LUMBER CO.

PUUTAVARAA, IKKUNOITA, OVIA, RAUTATAVARAA
SEMENTTIA - KATTOAINEITA
W. Lukala mielihyvin palvelee teitä
OFF BARTHEL AVE. GARDNER, MASS.

ROBILLARD'S PHARMACY

Leo E. Levasseur, Pharmacist
104 PARKER ST., GARDNER, MASS. — Puh. 632-5700
Gardnerin johtava APTEEKKI
Lääkemääräyksiä täytetään. — Pätevää hoitajien sovittamista.
Jäätelö-erikoisuuksia kaikkien tilaisuuksien.